

Svenska kyrkan i Bryssel - Verksamhetsberättelse 2025

Samhällsansvar och diakonal omsorg

- **Hur arbetar församlingen / mobil präst för att bemyndiga människor att ta aktivt diakonalt ansvar?**

Församlingen arbetar för att bemyndiga människor att ta aktivt diakonalt ansvar på följande sätt:

I samband med gudstjänsten varje söndag. Vi har en kyrkvärdsgrupp som ser och välkomnar varje person som kommer för att fira gudstjänst. Kyrkvårdarna har särskild omsorg om nya eller ovana gudstjänstbesökare. Vi har rekryterat två nya kyrkvårdar under året och arbetat för att skapa delaktighet i gudstjänstfirandet. Konfirmander och barnkör spelar en aktiv roll i högmässor och familjemässor. Vissa kyrkvårdar har tillsammans med musiker särskilt ansvar för lekmanaledda andakter och musikgudstjänster.

Förkunnelsen uppmanar till omsorg om medmänniskan och skapelsen, och att bidra till ett gott samhälle. Särskilt uppmärksammas Skapelsetid 1 september – 4 oktober, samt Earth Hour i slutet av mars månad. Våren 2025 arbetade barnkören med en ekoteologiskt inspirerad musikal som framfördes i en familjemässa. Vi har som mål att tio procent av kollekterna under året ska gå till lokala hjälporganisationer och till internationell diakoni genom ACT.

En nystartad besöksgrupp har haft en gemensam träff under 2025. Gruppen består av församlingsmedlemmar som vill engagera sig som medmänniska, och som vid behov besöker ensamma och sjuka i samråd med församlingsherden och enligt etiska riktlinjer.

Vi arbetar ständigt med att möjliggöra ideellas ansvarstagande och välkomnar alla som vill engagera sig i konkreta uppgifter. Församlingen består till stor del av barnfamiljer och yrkesarbetande. Många har hög arbetsbelastning och brist på fritid och familjeliv. På skolloven reser många bort. Vi försöker att ständigt bevara och öka antalet ideella och det finns en kärna på omkring femton personer som regelbundet återkommer för att laga soppluncher, baka, osv. Ytterligare tjugotalet ideella tillkommer i samband med julbasaren. Det sitter ett nyckelskåp med kod på utsidan av byggnaden för att öka tillgängligheten för personer med särskilt ansvar. Vi har en årlig utearbetsdag och en ideell stadigvarande medarbetare som sköter enklare, löpande fastighetsunderhåll.

Det vore svårt att hålla samma omfattning av verksamhet i gång utan det väl etablerade samarbetet med Linköpings stift och utsända Ung/Senior i SKUT-volontärer. Det har planerats för samarbete också med Skara stift som sänder sin första Ung i SKUT-volontär till oss våren 2026. För detta är vi beroende av att kunna tillhandahålla en av fastighetens två tjänstebostäder som volontärbostad.

Vi har under det gångna året provat att fördelat särskilda ansvarsområden på kyrkoårets förtroendevalda inom vilka praktiska insatser kan göras. Kyrkorådet har även deltagit i en

utbildningskväll om fundraising i utlandskyrkan och en av ledamöterna har trätt in som webbmaster för hemsidan tillsammans med församlingsherden. En församlingsmedlem ger också ett regelbundet stöd till församlingens Facebook-sida.

Under hösten 2025 startades en öppen samtalsserie och tro och liv för vuxna där deltagarna är delaktiga i valet av ämnen samt ger en kort inledning till varje samtalstillfälle. Härmed finns en pågående reflektion kring och fördjupning av trons betydelse för den enskilde och för församlings- och samhällslivet, om ansvar och omsorg för medmänniskan och skapelsen.

- **Hur ser det diakonala stödbehovet ut?**

De diakonala behoven skiftar och finns i alla åldrar. Bryssel är en framträdande internationell plats eftersom staden är hem för många av EU:s viktigaste institutioner och för NATO. Det finns uppskattningsvis 6–10 000 svenskar i upptagningsområdet. Vi upplever att kyrkans psykosociala stöd är efterfrågat, inte minst av familjer, ensamkommande unga vuxna och medföljande.

Många av familjerna vi möter har en förälder som är svensktalande och tillhörig Svenska kyrkan medan den andre föräldern är romersk-katolik eller muslim. Vi möter dagligen barn och ungdomar som växer upp i flerspråkiga och interkulturella miljöer och många söker sig till kyrkan för att vara i ett svenskkyrkligt sammanhang som man upplever som egalitär.

Många upplever arbetsrelaterad stress och söker sig till kyrkan för stöd-/sorge-/själavårdande samtal, samt för att finna en plats av lugn. För en del har veckomässan blivit en sådan plats, likaså pilgrimsvandringarna som har anordnats tack vare ideella. Det finns en längtan efter andlig fördjupning och flera vuxendop har genomförts under 2025.

I stöd-/sorge-/själavårdssamtalen återfinns även NATO-anställda och det finns önskemål om utökat stöd av en fältpräst och kontakt har därför tagits av enskilda officerare med försvarets fältprost. Församlingen välkomnar initiativet.

Det finns flera äldre svensktalande personer som hamnar i ensamhet och ibland social misär, är sjuka och döende. Oroliga anhöriga kontaktar kyrkan och ber om hem- och sjukbesök, och för dem som lider av demens kan det betyda mycket att få höra sitt svenska modersmål talas i en annars helt fransk- eller flamländsktalande vårdmiljö. Frågor kring en flytt tillbaka till det gamla svenska hemlandet kan innebära oro och vånda av praktisk såväl som existentiell art.

Se separat årsredogörelse för de diakonala behoven i Antwerpen.

- **Vilket diakonalt stöd kan församlingen ge till människor i en utsatt situation?**

Vi kan ge hem-/sjuk-/och fängelsebesök, stödsamtal, vägledning och ibland en liten ekonomisk hjälp. Vi kan erbjuda en trygg atmosfär och plats i våra lokaler. Vi ordnar mötesplatser för människor som delar liknande livssituationer, till exempel för unga vuxna som är ensamkommande praktikanter, au-pairer, studenter, med mera.

Genom församlingskollekt är vi med och stödjer *The Community Kitchen*, ett projekt inom ramen för anglikanska Holy Trinity Church som varje vecka lagar och serverar näringsrika måltider till personer som är hungriga, hemlösa, eller upplever fattigdom i Bryssel; samt till de protestantiska kyrkornas diakonala arbete genom *Protestants Sociala Centrum/Le Centre Social Protestant*.

Under året har vi kontaktats av församlingar i Sverige angående asylsökande som är på gång att avvisas till Belgien. I dessa lägen har vi försökt hjälpa vidare till belgiska organisationer. Vi ger vidare plats för ljusständning, bön och psykosocialt stöd i samband med årsdagarna av terrorattackerna i Bryssel samt vid terrorattacken i Örebro och vi håller en beredskap för andra samhällskriser.

I Antwerpen har diakon Ulf Radziejewski fortsatt tjänstgjort vid Seafarers' Welfare Center, gjort fartygbesök och haft stödsamtal, tack vare en ekonomisk gåva från Wallenius-rederierna som även räknar med att en svensk präst ska kunna tillkallas vid behov. Se separat årsredogörelse.

- **Hur samarbetar församlingen med svenska ambassader och konsulat?**

Församlingen har genom åren haft ett mycket gott samarbete med Sveriges generalkonsulat i Bryssel. Vid några tillfällen under 2025 har generalkonsulatet haft kontakt med oss för konsultation kring hjälpsökande svenskar. Generalkonsulatet hänvisar även studenter till oss för tentamentskrivning på distans i våra lokaler.

Den svenska ambassaden har sedan 2011 varit Stockholmsbaserad men öppnade på nytt i somras. Den bilaterala ambassadören till Belgien och Luxemburg finns på plats i Bryssel sedan 1 september 2025 och vi har etablerat goda relationer. Ambassaden har formulerat sig kring församlingens närvaro i mycket positiva ordalag, som en öppen och inkluderande miljö där människor kan uppleva en känsla av mångdimensionell svenskhet, utan krav eller formella ramar. Kyrkans verksamhet ses även som en viktig resurs i dialogen kring svenska ståndpunkter i europeiska och belgiska sammanhang eftersom vi bidrar till att ge en tydlig bild av vad Sverige är och står för. Ambassadören har närvarat vid flera evenemang i kyrkan och invigde 2025 års julbasar.

Församlingsherden har träffat den svenske honorärkonsuln i Luxemburg i samband med besöken där. Bland våra församlingsmedlemmar återfinns som bekant många anställda vid EU:s institutioner, samt vid NATO. Detta ger församlingen dess särskilda prägel och ingångar till svenska myndighetsrepresentationer.

- **Ange era mål och strategier och vad som skulle behövas för att utveckla församlingens / mobil prästs arbete inom området Samhällsansvar och diakonal omsorg.**

Målet är att upprätthålla samma diakonala verksamhet om än med begränsade resurser. Det är en ekvation som inte alltid går ihop. Att arbeta aktivt med att bemyndiga människor att ta ansvar för församlingens gemensamma diakonala uppgift är resurskrävande. Vi skulle kunna verksamhetsutveckla mer inom området genom till exempel utökat föräldrastöd och ledarutbildningar. Självklart är vår strategi att fortsätta visa öppenhet för människors situation, visa omsorg och respekt för var och ens integritet, se till att människors nöd får plats, samt ha en aktiv och utåtriktad roll i det lokalsamhälle vi är en del av, som när vi deltog i Brussels Pride och i samband med att svenskt medlemskap i EU firade 30 år, genom ett seminarium om

Sverige i EU – om det nordiska sättets värden, system och kultur samt vilka utmaningar och möjligheter vi står inför.

Ekumenik

- **Hur ser förutsättningarna ut för det ekumeniska arbetet?**

Bryssel är en internationell stad som präglas av interkulturalitet som är grundad i den europeiska – och belgiska koloniala – historien. Genomgående är den flamländska-fransktalande konflikten och samexistensen, och som centrum för EU och NATO finns här dessutom en bred ekumenisk närvaro av världens kyrkor och trossamfund. Den romersk-katolska kyrkan utgör 39% av Belgiens befolkning medan protestanter (majoriteten reformerta) och ortodoxa utgör vardera 1%. Comité Interecclesial de Bruxelles (CIB) är ett samarbetsorgan för de fyra officiellt erkända kyrkofamiljerna: romersk-katolska, protestantiska, anglikanska, samt ortodoxa. I Bryssel finns även den europeiska kyrkokonferensen (KEK), EU:s katolska biskopskonferens (COMECE), och Eurodiaconia. Genom donationer av bland annat KEK och COMECE etablerades 2001 Chapel for Europe/Uppståndelsekapellet som bedriver ekumenisk och interreligiös dialog.

Bland våra egna församlingsmedlemmar finns en levande gräsrotsekumenik eftersom familjerelationerna ofta består av flera olika religiösa, nationella och språkliga identiteter.

- **Vilka konkreta uttryck tar sig det ekumeniska arbetet?**

De nordiska (finska, danska, norska och svenska) kyrkorna träffades två gånger under året för samtal om gemensamma utmaningar och erfarenhetsutbyte. En samnordisk gudstjänst genomfördes 8 mars 2026, dvs. på internationella kvinnodagen. Vi har fortsatt hyrt in oss i den Danske kirke vid större gudstjänster när vår egen kyrksal (med 80-85 platser) inte räcker till. Med finländarna firade vi under påsknatten en gemensam vigilia i Chapel for Europe och planerar göra så igen påskan 2026, då även tillsammans med den tyska EKD-församlingen.

Församlingsherden har genomfört ett antal ekumeniska middagsböner med efterföljande sopplunch i Chapel for Europe, vid sidan av kollegor från bland annat jesuiterna, anglikanerna, EKD, och den belgiska lutherska kyrkan, och har under året deltagit i tre möten sammankallade av CIB. Den estniska lutherska kyrkan och den lettiska lutherska kyrkan har fortsatt fira sina gudstjänster i våra lokaler och den äldsta belgiska hbtq-organisationen, bönegruppen La Communauté du Christ Libérateur (CCL), Association chrétienne LBTQIA+ samlas regelbundet i vår kyrksal. Vidare deltog församlingsherden i den ekumeniska gudstjänsten under Brussels Pride samt vid två installationsgudstjänster: dels för nye Chancellor and Senior Chaplain of Holy Trinity Brussels, dels för nya kyrkoherden i Emmaus Deutschsprachige Evangelische Gemeinde in Brüssel (EKD). Goda relationer finns även med den episkopala församlingen i All Saints' Church i Waterloo bland annat genom ett gemensamt firande i december av A Lucia Festival of Nine Lessons and Carols.

Församlingens luciakonsert ägde rum i Holy Trinity och biljettintäkterna donerades till deras Community Kitchen (soppkök). Julkonserterna ägde rum i jesuiternas College Saint Michel och församlingens luciafirande ägde rum hos dominikanerna. Vi har fortsatt goda relationer med den katolska församlingskyrkan Saints Pierre-et-Paul i Bertrange, Luxemburg.

Alla dessa sammanhang har präglats av ömsesidig respekt och kollegialitet. En god dialog har även etablerats mellan oss och det progressiva International Jewish Center i samband med en församlingsafton om judisk-kristna relationer och föreläsning av gästande dr. Jesper Svartvik.

- **Ange era mål och strategier och vad som skulle behövas för att utveckla församlingens / mobil prästs arbete inom området ekumenik.**

Det är omöjligt att vara svensk utlandsförsamling i Bryssel utan att ha ekumeniska relationer. Gräsrotsekumeniken finns så naturligt närvarande i församlingslivet och i rikedom av de olika kyrkliga traditionerna på plats.

Det skulle underlätta ännu mer om församlingsprästen vore flytande i flamländska och franska eftersom engelska är det tredje och inte alltid fungerande språket här. Det vore värdefullt att inleda ett öppet samtal med den erkända protestantiska kyrkofamiljen i Belgien, Église Protestante Unie de Belgique (EPUB) för ett eventuellt stärkande av relationerna. Vid den ekumeniska gudstjänsten under böneveckan för kristen enhet deltog församlingsherden tillsammans med den tyska EKD-kyrkoherden och representanten för den skotska presbyterianska kyrkan under rubriken "internationals."

Svenska kyrkan har genom sin församling i Bryssel en direktlänk till ekumeniken inom EU och skulle kunna bidra med viss logistik och övrig support.

Församlingsutveckling

- **På vilka områden (max två) har ni framgångsrikt lyckats utveckla församlingen/verksamheten under året? Motivera, varför ni valt just dessa områden?**

Församlingen i Bryssel fyller samma funktion som en församling i Sverige. Här firas gudstjänst, bedrivs undervisning, diakoni och mission. Församlingslivet är levande, alla åldrar deltar, antalet besökare i våra högmässor på söndagar snittar på över trettio personer. Vi räknar ekumeniken som en integrerad del av församlingslivet (se ovan) utifrån vår kontext.

Ett annat område vi har prioriterat under året är att upprätthålla barnverksamheten och om möjligt maximera antalet deltagare, vilket har varit framgångsrikt inte minst i barnkören. Likaså har kontakten fördjupats med de konfirmander som konfirmerades under våren 2025 och vill delta som unga ledare i nästa konfirmationsgrupp som planeras till 2026-2027.

Ett tredje prioriterat område har varit att bättre kommunicera de ekonomiska utmaningar som församlingen står i och skapa en bredare medvetenhet kring de ekonomiska, personella och fastighetsmässiga förutsättningarna. Vi menar att så har skett.

- **Vad är just nu den största utmaningen för församlingen/verksamheten? Hur avser församlingen/verksamheten att ta sig an denna utmaning?**

Den största utmaningen är att verksamhetplanera utifrån kyrkostyrelsens beslut om fastighetens framtid vilket fattades i december 2025, och att samtidigt upprätthålla samma omfattning av verksamheten utan att kunna besluta om långsiktiga strategier.

- **Vad kommer församlingen/verksamheten att prioritera under det kommande året? Motivera, varför ni gör just dessa prioriteringar?**

Vi kommer att arbeta för ett fortsatt aktivt församlingsliv i centrala Bryssel utifrån de förutsättningar som ges genom kyrkostyrelsens beslut om fastigheten.

Hållbarhet

- **Vad arbetar ni med inom området hållbarhet?**

Vi ser hållbarhet som ett uttryck för församlingens diakoni. Det handlar om att i vardagen göra kloka och informerade miljövänliga val och ha omsorg om Guds skapelse som vi är en del av och har fått i uppdrag att förvalta.

Vi är glada för att våra lokaler i centrala Bryssel ligger perfekt till för kollektivtrafiken. Det behövs ingen bil för att nå oss och församlingsherden kan enkelt ta sig till möten, hem- och sjukbesök över hela staden genom metro/buss/spårvagn.

Under år 2019 arbetade församlingen fram en nulägesbeskrivning av församlingens miljö- och hållbarhetsarbete och gav förslag till åtgärder som fortsatt kan uppdateras och aktualiseras.

Redogör kort med 2 till 3 exempel på församlingens miljöarbete.

Vi har fortsatt med sopsortering i kök och café/servering, LED-lampor, Fair Trade-kaffe, minskat på försäljningen av vatten på flaska, varit medlemmar i en bil-pool med laddningsbara fordon, hållit max 19 grader inomhus i hela fastigheten. Vi arbetade för att fastighetsägaren skulle ersätta solpanelerna för varmvattenberedning till de två tjänstebostäderna i stället för att välja det nya system som installerades utan solpaneler.

- **Redogör kort med 2 till 3 exempel på hur församlingen arbetar för att bli ekonomiskt mer självständiga och mindre beroende av finansiella anslag från nationell nivå.**

Vi har:

Genomfört höjningar av olika verksamhetsavgifter, priser för användning av våra lokaler, samt priser i café/kiosk/servering.

Breddat utbudet av matvaror till försäljning under julbasaren för ökad vinst.

Förändrat avtalet med vuxenkören som tog över kostanden för körledaren vilket för oss innebar en minskning med 20% i lönekostnad.

Bedrivit kampanjer för medlemskap och ligger på 450-500 i medlemsantal.

Bytt bank för bättre förmåner, samt sett över resultatrapporteringen och uppdaterat systemet.

Identifierat medlemmar och sympatisörer med finansiell specialkunskap beredda att assistera församlingen med ekonomisk rådgivning samt har fört underhandssamtal för att påbörja insamling av kapital för ett långsiktigt övertagande av fastigheten.

Säkerställt fortsatt personella resurser genom Ung/Senior i SKUT i Linköpings stift och Skara stift.

Genomfört ett utbildningstillfälle för kyrkorådet om fundraising.

*I tacksamhet för Svenska kyrkan i Bryssel,
2026-03-10 /församlingsherde Tina Haettner Blomquist*